

Minimální preventivní program

Program prevence rizikového chování

školní rok 2017 – 2018

Katolická základní škola v Uherském Brodě

Jirchářská 823, Uherský Brod

NÁZEV ŠKOLY: Katolická základní škola v Uherském Brodě

ADRESA ŠKOLY: Jirchářská 823, Uherský Brod, 68801

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Ivo Ertl

KONTAKT: e-mail: info@kzsub.cz, web: www.kzsub.cz

IČ: 71340700

IZO: 151015279

RED-IZO: 651015227

ZŘIZOVATEL:

Arcibiskupství olomoucké

Wurmova 562/9, 77900 Olomouc

Vypracovala:	Mgr. Sylvie Píšková, metodik prevence
Schválil:	Mgr. Ivo Ertl, ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne:	2.10. 2017
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	3.10. 2017
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	3.10. 2017
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

.....
podpis ŘŠ

1. Prevence rizikového chování

A. Specifická prevence rizikového chování žáků

1. Dlouhodobý charakter SP

a) **Bezpečnost žáků ve škole** – I. stupeň se nachází v centru města, žáci jsou poučeni o chování a bezpečnosti v rámci školy a vnějších prostor. Vstup do školy je chráněn kamerovým systémem a přístup do školy je umožněn jen prostřednictvím elektrického otvírače dveří. II. stupeň školy, je umístěn v komplexu školních budov, kde se nachází rovněž ZŠ Na Výsluní a ZŠ Čtverka (praktická a speciální ZŠ). Přítomnost tolika subjektů v jednom areálu vyžaduje přijetí, a také důsledné dodržování pravidel pro zajištění bezpečnosti všech osob, které se v něm pohybují.

Proto: Škola zajišťuje a opakovaně prověřuje systém, který zabraňuje vstupu do školy nežádoucím osobám. Od otevření školy až po její uzamknutí je ve vstupních prostorách školy zajištěn nepřetržitý dozor, případně jsou přístupové cesty uzamčeny před vniknutím zvenčí. Tato a další pravidla zajištění bezpečnosti žáků ve škole jsou podrobně popsána v základním dokumentu, kterým je školní řád.

b) **Ochrana zdraví před škodlivými účinky návykových látek** – 31. květnem 2017 vstoupil v platnost Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

Proto: Vchod do školní budovy stejně jako vnitřní prostory školy, jsou opatřeny nápisy „Zákaz kouření“. Metodik prevence vytvořil se skupinou peer aktivistů program, ve kterém vyzdvihuje závažnost závislosti na alkoholu, tabáku a dalších návykových látek, přičemž neopomene ani rozšiřující se fenomén elektronických cigaret. Dne 31. května 2018 stejně jako v loňském roce proběhne aktivita na téma Světový den bez cigaret.

c) **Multikulturní výchova žáků** – v souvislosti s mnoha válečnými konflikty ve světě řeší i ČR problematiku uprchlíků.

Proto: Snažíme se žáky co nejlépe informovat o složitosti celé problematiky a vést je k tomu, aby se k lidem v nouzi chovali v duchu křesťanských idejí a zároveň vlastenectví a zákonů České republiky. K poznání složitosti a multikulturality dnešního světa vedeme žáky i prostřednictvím zahraničních studijních pobytů a exkurzí.

d) **Finanční gramotnost žáků** – naše škola dlouhodobě a plánovaně rozvíjí finanční gramotnost žáků jako prevenci jejich případnému budoucímu pádu do dluhové pasti.

Proto: Kromě již vyzkoušených forem výuky finanční gramotnosti v hodinách OV se na toto téma zaměřují vyučující praktických činností, a také s problematikou finančních jistot pracuje tým peer aktivistů formou her, prezentací a připravených diskuzí.

e) **Rozvoj vrstevnických aktivit** – velmi účinnou součástí prevence je poučná vzájemná komunikace mezi žáky podporující spolupráci a toleranci všech žáků školy.

Proto: Jsme metodicky a organizačně nápomocni práci peer aktivistů – žáků 9. třídy, kteří si pod metodickým vedením připravují pro své spolužáky a žáky nižších ročníků hry, diskuze a prezentace na témata ovlivňující postoj k rizikovému chování (kouření, gambling, drogy, alkoholismus, násilí aj.).

f) Etická výchova – přijetí základních pravidel křesťanského a obecně humanistického jednání v mezilidských vztazích žáky naší školy.

Proto: Většina pedagogických pracovníků školy absolvovala ve školním roce 2014/2015 v rámci projektu podpořeného Evropskou unií vzdělávací kurz etické výchovy a nyní získané dovednosti předávají žákům během výuky. Do výuky se také trvale zařadila Osv – osobnostní výchova, která rozvíjí u žáků názorovou stabilitu, úctu k sobě a druhým, pozitivní přístup k životu, prosociálnost, celkový zodpovědný přístup k přírodě a ke světu aj.

g) Zavedení třech zlatých pravidel – po dotazníkovém šetření, v němž byla škola ohodnocena rodiči jako škola bezpečná a kvalitní, chceme u žáků pokračovat v prohlubování dobrých mezilidských vztahů a správných studijních návyků.

Proto: Ředitel školy rozeslal rodičům informační dopis, ve kterém oznamuje zavedení třech zlatých pravidel a zároveň rodiče prosí o spolupráci při jejich dodržování.

1. Vždy máš možnost volby, vždy za ni neseš odpovědnost. (Co zaseješ, to sklidiš.)
2. Co sám nechceš, nečiň jinému.
3. Když chceš něco získat, opusť zónu pohodlí. (Nic není zadarmo.)

2. Krátkodobý charakter SP (jednorázové akce)

a) Orientační pobyty

Pro žáky šestého ročníku a žáky osmého ročníku jsou v letošním roce naplánovány dva druhy orientačních pobytů. Pro šestou třídu se jedná o tzv. seznamovací (adaptační) pobyt a pro osmou třídu je připraven kurz osobnostního rozvoje (Co ze mě jednou bude). Oba pobyty budou pořádány Salesiánským klubem mládeže ve Fryštáku.

b) Mapování třídního klimatu

Návštěvy školního psychologa v jednotlivých třídách a hodnocení třídního klimatu. Školní psycholog bude postupně pracovat se všemi třídami na daná témata formou přednášek, her, rozhovorů, dotazníků.

c) Etické otázky každého dne

V rámci prevence rizikového chování je pozvaná lektorka z Centra pro rodinu Uherský Brod, která bude přednášet v prvním i druhém pololetí jednotlivým ročníkům vybraná témata z programu Etické otázky každého dne.

Pro 1. stupeň jsou naplánovány tyto besedy:

1. ročník téma: Já, moji kamarádi a moje rodina
2. ročník téma: Mluvíme a nasloucháme, a přitom se rádi máme
3. ročník téma: Zdravé myšlenky – zdravé vztahy
4. ročník téma: Jak se bránit nátlaku?
5. ročník téma: Dítě na cestě k dospělosti

Pro 2. stupeň jsou naplánovány tyto besedy:

6. ročník téma: Kompas v nás / Správná a špatná výživa
7. ročník téma: Lidé kolem mě / Emoce a jak si s nimi poradit
8. ročník téma: Povaha, charakter a vztahy / Násilí a hranice ve vztazích
9. ročník téma: Rizika špatného sexu a co s tím / Láska a plánování rodiny

d) Akce dle aktuální nabídky

Výčet krátkodobých akcí specifické prevence necháváme otevřen. Naskytne-li se zajímavá akce, přednáška, beseda či aktivita, jsme připraveni se jí zúčastnit.

B. Nespecifická prevence rizikového chování žáků

a) Školní parlament - žákovská samospráva reprezentovaná parlamentem, ve kterém jsou zastoupeni žáci od 6. do 9. ročníku. Členové parlamentu se na svých jednáních učí být partnerem dospělých, respektovat demokratická pravidla a principy a na jejich základě vyvíjet aktivity, jejichž cílem je rovněž podpora sociálně znevýhodněných dětí z rozvojových zemí. Žáci se mimo jiné aktivně podílejí na přípravě a realizaci čtenářské akce Noc s Andersenem a dalších školních akcí, vzniklých v průběhu školního roku.

b) Zájmová činnost – nedílnou součástí prevence výskytu rizikového chování je nabídka pestrých volnočasových aktivit. Škola nabízí řadu kroužků¹, jejich členové aktivně a úspěšně reprezentují školu, např. folklorní soubor Holúbek. Přehled nabízených kroužků je uveden v příloze tohoto dokumentu.

c) Podpora zdravého životního stylu - ve školní jídelně jsou žákům denně nabízena dvě hlavní jídla odpovídající zásadám zdravé výživy. V rámci předmětu výchova ke zdraví jsou žáci vedeni ke zdravému životnímu stylu svými kvalifikovanými vyučujícími, k některým tématům škola navíc zve odborníky z praxe. Pro zlepšení sociálního klimatu ve třídách využívá škola především hodiny výchovy ke zdraví a také třídnické hodiny, během nichž je možné pracovat se třídou jako sociální skupinou. V letošním školním roce se naše škola také zapojila do projektu Ovoce a zelenina do škol, kdy děti každých 14 dnů dostávají mléčné výrobky, ovoce a zeleninu.

d) Aktivity na I. a II. stupni školy – žáci I. i II. stupně jsou zapojeni v projektu Recyklohraní. Na I. i II. stupni probíhá každoročně velký úklid prostranství školy v rámci tzv. Dne Země. Každoročně také žáci sbírají papír a zapojují se tak do soutěže o nejlepší sběrače. Žáci se také aktivně zapojují do veřejných akcí, které v průběhu školního roku vznikají.

2. Způsob vyhodnocování MPP

Minimální preventivní program bude vyhodnocen na konci školního roku prostřednictvím internetového dotazníku na stránkách www.preventivni-aktivity.cz a také zhodnocen na závěrečné pedagogické poradě.

¹ Viz Příloha 1

3. Pedagogičtí pracovníci školy a jejich aktivity v rámci prevence

Výchovný poradce:

Pozice výchovného poradce je pro letošní školní rok na prvním i druhém stupni spojena v jedné osobě působící především na 1. stupni. Proto byla na 2. stupni zavedena pozice zástupného výchovného poradce, který umožňuje oporu při řešení výchovných problémů u starších žáků. Výchovný poradce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou při péči o integrované a talentované žáky a s OSPOD při péči o žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí, je garantem IVP, komunikuje s rodiči v případě výchovného problému aj.

Metodik prevence:

Kromě činnosti koordinační má MP na starosti rozvoj dovedností peer aktivistů – metodické vedení žáků, kteří v jednotlivých třídách pracují na prevenci rizikového chování. Spolu se žáky rovněž připravuje akce, jimiž se prezentují na veřejnosti a rozvíjejí tak své občanské kompetence. Zve na besedy a přednášky pracovníky různých preventivních center. Tvoří a vyhodnocuje minimální preventivní program školy coby základní dokument prevence rizikového chování žáků. V letošním školním roce je ŠMP také kariérovým poradcem, čímž mu je umožněno větší působení na poli prevence v oblasti finanční gramotnosti, úcty k práci, hodnotám apod.

Školní psycholog:

Od školního roku 2016/2017 na naší škole působí školní psycholog věnující se šetření školního klimatu, vycházení žáků se svými vrstevníky a hodnocení celkových mezilidských vztahů žáků. Na podnět třídních vyučujících koná přednášky na konkrétní témata a věnuje se individuálně žákům s danými potřebami.

Speciální pedagog:

Od školního roku 2016/2017 byl pedagogický sbor posílen také o speciálního pedagoga, který pomáhá vytvářet IVP a vykonává záslužnou činnost v rámci práce se zohledněnými a integrovanými dětmi.

Učitelský sbor:

V přímé pedagogické práci se žákům věnují také vyučující jednotlivých předmětů dle ŠVP a asistenti pedagogů u žáků se zdravotním znevýhodněním.

Vyučující jednotlivých předmětů, zvláště potom třídní učitelé, jsou v bezprostředním kontaktu se svými žáky a případná nebezpečí výskytu rizikového chování žáků okamžitě řeší s odbornou oporou výchovného poradce, metodika prevence či školního psychologa.

4. Postup při řešení rizikového chování žáků a spolupráce s rodiči

Na naší škole funguje od loňského školního roku Školní poradenské pracoviště (ŠPP). Do tohoto týmu patří především výchovný poradce, školní metodik prevence a školní psycholog. Protože se ŠPP věnuje, kromě řešení rizikového chování, také výskytu specifických problémů v rámci učení, je členem také školní speciální pedagog. ŠPP se věnuje společnému postupu při řešení konkrétních situací a projednává poskytnutí podpory, případně IVP pro žáky se znevýhodněním.

1. Krátkodobý projev rizikového chování žáků:

Ani prevence nemusí vždy zabránit samotnému výskytu projevů rizikového chování. Vyskytne-li se v průběhu výchovně-vzdělávacího procesu rizikové chování, je důležité si uvědomit, že problém je nutno řešit se všemi zúčastněnými stranami, tzn. – škola, žák, zákonný zástupce.

V případě jednorázového projevu rizikového chování je nutno vyslechnout žákův postoj k projednávané věci a poté informovat zákonného zástupce žáka o daném problému, včetně jeho řešení. Na prvotním šetření a řešení se podílí především třídní učitel, metodik prevence nebo výchovný poradce.

2. Dlouhodobý projev rizikového chování žáků:

V případě dlouhotrvajícího projevu rizikového chování žáka se bude ŠPP a všichni pedagogové řídit především metodickým doporučením MŠMT pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáka.

[\(http://www.msmt.cz/file/32879/\)](http://www.msmt.cz/file/32879/)

„Soustředěný a jednotný tlak obou důležitých institucí (školy a rodiny) na žáka zvyšuje pravděpodobnost kladného efektu. Hlavní myšlenkou IVýP není sankcionování chování dítěte nebo zákonných zástupců, ale hledání efektivní pomoci pro žáka a podpory pro zákonné zástupce. Součástí metodického doporučení jsou tři formuláře pro záznam postupu při řešení rizikového chování žáků na školách.“²

Výchovná komise:

Výchovnou komisi skládá a také svolává ředitel školy. Za přípravu zodpovídá výchovný poradce. Výchovný poradce také společně s třídním učitelem, případně metodikem prevence vypracovává IVýP.

Stupně šetření rizikového chování žáka:

Stupeň číslo 1. vede třídní učitel s možnou účastí metodika prevence

Stupeň číslo 2. vede třídní učitel společně s výchovným poradcem

Stupeň číslo 3. vede výchovná komise v čele s výchovným poradcem a stanovuje se IVýP

Stupeň číslo 4. vede výchovný poradce s přizváním člena OSPOD

² <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/metodicke-doporuceni-msmt-pro-praci-s-individualnim>

Spolupráce s rodiči bude i nadále založena na okamžité komunikaci přes elektronickou žákovskou knížku a dále posilována jejich spoluúčastí na jednorázových akcích třídních kolektivů nebo celé školy.

Škola získala status **Rodiče vítáni** – učitelé nabízejí všem rodičům možnost individuální konzultace. Rodiče mají také možnost navštívit i výuku, poznávat tak prostředí školy a lépe pochopit potřeby svých dětí ve škole. Třídní učitelé rodiče informují především na třídních schůzkách a při individuálních konzultacích. Ke komunikaci s rodiči využívají učitelé telefon, školní e-mail, elektronickou žákovskou knížku či sešitovou formu žákovské knížky. Spolupráce školy, žáků a jejich rodičů je tradičně bohatá a každoročně vrcholí buď májovou Zahradní slavností, která je v režii Spolku rodičů a přátel KZŠ v Uherském Brodě nebo školou připravenou Školní akademií spojenou se Dnem matek.

5. Spolupráce s dalšími institucemi v oblasti primární prevence

Hlavním zdrojem odborné a metodické pomoci je pro nás v první řadě Krajská pedagogicko-psychologická poradna Zlín, pan Mgr. Oldřich Kratochvíl (oblastní metodik prevence pro uherskohradištský okres) a celá sekce koordinátorů primární prevence za KPPP Zlín.

Důležitá je i spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou v Uherském Hradišti s detašovaným pracovištěm v Uherském Brodě. Také spolupracujeme se Speciálně pedagogickým centrem Zlín – Středová a dalšími preventivními institucemi.³

Nedílným a velmi důležitým vnějším zdrojem informací je účast ŠMP na konferencích, školeních a seminářích k danému tématu, především vzdělávací programy pro ŠMP pořádané okresními či krajskými preventivními institucemi.

Největším vnějším zdrojem informací je v současné době nepochybně internet, kde je možnost získat potřebné informace a navázat v případě potřeby okamžitou spolupráci.⁴

³ Viz Příloha 2

⁴ Viz Příloha 3

6. Prezentace školy na veřejnosti

- a) Škola předává veřejnosti informace o svém působení a svých aktivitách především prostřednictvím internetových stránek www.kzsub.cz.
- b) Farnost Uherský Brod začleňuje do svých obvyklých měsíčních *Farních listů* také jednu stranu věnovanou katolické škole a jejím oznámením.
- c) Žáci pod metodickým vedením vydávají školní časopis Dominik, který je mj. i volně ke stažení na stránkách školy.
- d) Pedagogové na I. stupni organizují „Předškoličku“ pro budoucí předškoláky.
- e) V letošním školním roce se zavádějí tzv. Družinové kavárničky, kdy ve zvolený termín mohou lidé (rodiče, žáci, přátelé a veřejnost) strávit čas se zaměstnanci školy v neformálním a příjemném prostředí školní jídelny na 1. stupni.
- f) Každoročně se koná Den otevřených dveří na prvním i druhém stupni a také školní akademie zahrnující oslavu Dne matek.
- g) Školou jsou pořádány adorace, mše, poutě, křížová cesta aj. pro zaměstnance, žáky, rodiče, přátele školy a celou veřejnost.
- h) Výrobky vytvořené v rámci tvořivých dílen, kroužků či výtvarných výchov jsou prezentovány a nabízeny k prodeji na Kateřinském jarmarku, adventním (misijním) bazárku (náměstí Uherský Brod) a při jiných příležitostech.

Všemi těmito aktivitami a dalšími akcemi vzniklými v průběhu školního roku se prohlubují vztahy školy s rodičovskou a širokou veřejností.

Přehled zájmových kroužků školního klubu pro rok 2017/2018:

Fotbal	M – příprava na přijímací zkoušky
Patchwork	Konverzace v aj
Holúbek 2	English speaking club
Holúbek muzika	Umění prezentace
Schola	Čj pro cizince
Nebojme se češtiny	Hravá matematika
Matematika+	Klub + práce na PC

Kontakty:**KPPP Zlín**

Mgr. Oldřich Kratochvíl oldrich.kratochvil@poradnazl.cz 730 185 260

PPP Uherský Brod

Mgr. Hana Hnátková hana.hnatkova@poradnazl.cz 572 638 148

SPC Zlín, Středová

Mgr. Markéta Forejtarová forejtarova@skola-spc.cz 577 241 256

SVP Help Uherské Hradiště

Mgr. Iva Burešová buresova@svphelp.cz 572 564 520

SOCIOKLIMA s.r.o

Mgr. Milena Mikulková info@socioklima.eu 605 011 336

Kontaktní centrum CHARÁČ

Bc. Jakub Mořický kcentrum.uh@podaneruce.cz 777 454 795

OS LUISA

Mgr. Milan Hon luisa.ub@seznam.cz 572 630 241

OSPOD MěÚ Uherský Brod

Mgr. Hana Zuntová hana.zuntova@ub.cz 572 805 361

MÚ Uherský Brod

Oddělení sociálně právní ochrany dětí roman.mach@ub.cz 572 615 376

Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS

Jméno a příjmení žáka:

Datum narození:

Místo trvalého pobytu:

**Kontaktní údaje na zákonného zástupce/
telefon (v případě zletilého žáka na kontaktní osobu):**

Název a adresa školy/školského zařízení, ročník:

Ošetřující lékař/odborný lékař: (na základě souhlasu zákonného zástupce uváděno pro případ konzultace při vzniku problémové situace např. psychiatr, neurolog, atp.)

Pedagogický pracovník školského poradenského zařízení spolupracující na vytváření „Krizového plánu“:

Třídní učitel:

Druhý pedagog ve třídě:

Asistent pedagoga:

Ostatní vyučující žáka:

Vychovatel/vychovatelka:

Osoby zajišťující specializované činnosti ve škole/školském zařízení (např. fyzioterapeut, speciální pedagog, psycholog, výchovný poradce, atd.):

Aktuální zdravotní stav žáka:

Aktuální stav žáka

(obsahuje popis speciálních vzdělávacích potřeb dle doporučení školského poradenského zařízení):

Popis obtíží žáka

(spouštěcí mechanismy vzniku problémových situací u konkrétního žáka v konkrétních situacích, na konkrétních místech, v přítomnosti konkrétních osob, v jejich přístupu apod., např. fyziologická potřeba, příjem potravy, tekutin, únava a „přetažení“, přecitlivělost na různé podněty jako zvuky, světlo, barvy, pachy, doteky, nepohodlí, změny aktuálního zdravotního stavu, či jiných faktorů, které ovlivňují jeho aktuální naladění):

Doporučený postup prevence vzniku problémových situací

(postup zpracován na základě osobnostní charakteristiky žáka viz „Popis obtíží žáka“ a dle doporučení školského poradenského zařízení, součástí plánu je „záznamový arch“ sloužící jako podklad pro vyhodnocování vhodně nastavených opatření pro prevenci vzniku nevhodného chování žáka, problémového chování či problémové situace):

Doporučený postup v případě, kdy problémová situace nastala

(obsahuje popis konkrétních kroků při vzniku nevhodného chování, problémového chování či problémové situace, vymezení kompetencí a odpovědnosti jednotlivých zaměstnanců, včetně přesného stanovení podmínek kdy a za jakých okolností škola žádá o pomoc jiné odborníky, např. linku 155):

Podpisy informovaných osob

(všech, kteří jsou s žákem v interakci v době jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení):

Podpis žáka:

Podpis zákonného zástupce/kontaktní osoby v případě zletilého žáka:

Místo, datum:

Zpracoval/a:

Podpis ředitele školy: